

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ**

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітньо-професійна програма	Право
Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	3 рік, VI семестр
Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий компонент
Дні занять	згідно з розкладом
Мова викладання	Українська
Консультації	щосереди 12.00-13.00 (210 кабінет, з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-class).
Викладач	Кандидат юридичних наук, доцент Єфремова Олена Петрівна
Контакти	Е-mail: yefremova111999@gmail.com м.т.0938000039

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Право інтелектуальної власності» розрахований на студентів закладів вищої освіти правових спеціальностей з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки бакалавра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Предмет дисципліни «Право інтелектуальної власності» є система правових відносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності, майнових та особистих немайнових прав авторів, підстави їх виникнення та здійснення.

Мета курсу викладання навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» є забезпечення інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності. Така необхідність викликана з'ясуванням слухачами не лише нагальних проблем розуміння сучасного стану законодавчої бази, що забезпечує належне функціонування учасників (суб'єктів) відповідних правовідносин, але й можливістю прогнозування ними подальших шляхів (тенденцій) її розвитку

Після завершення вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» отримані студентом знання, вміння та навички допомагають слухачам поглибити свої знання з найбільш важливих теоретичних положень курсу, краще засвоїти якісні зміни та оновлення, що відбуваються на сучасному етапі; прищеплюють слухачам комплекс практичних знань і навичок, необхідних для формування в них високої професійної майстерності; глибше вивчити останні зміни та доповнення, внесені в чинне законодавство, виробити у студентів вміння правильно застосовувати його норми до конкретних правових ситуацій.

Програма навчальної дисципліни складається з:

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності

Тема 2. Система правової охорони та захисту результатів інтелектуальної власності в Україні.

Тема 3. Авторське право і суміжні права.

Тема 4. Патентне право

Тема 5. Право інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Тема 6. Інститут прав на інші об'єкти права інтелектуальної власності

Тема 7. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 8. Економіко-правові засади інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК6	Навички використання комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

	суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
СК1.	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2.	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
СК3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК 4	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
СК 6	Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.
СК-7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК 8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
СК 11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК 12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
СК 13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
СК 15	Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
СК 16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК 24.	Здатність кваліфікувати адміністративні правопорушення та відмежовувати їх від інших протиправних дій.
СК 25.	Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності.
СК 27.	Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління.

*вказуються лише для обов'язкових компонент освітньої програми

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
---	------------	--------------	--------	-------------------	-------------------

Модуль 1.					
1	Поняття права інтелектуальної власності	8	2	1	5
2	Система правової охорони та захисту результатів інтелектуальної власності в Україні.	8	2	1	5
3	Авторське право і суміжні права.	8	2	1	5
Всього за модуль 1		26	6	3	15
Модуль 2.					
4	Патентне право	8	2	1	5
5	Право інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	13	2	2	9
6	Інститут прав на інші об'єкти права інтелектуальної власності	13	2	2	9
Всього за модуль 2		34	6	5	23
Модуль 3.					
7	Договори у сфері інтелектуальної власності.	13	2	2	9
8	Економіко-правові засади інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС	15	2	4	9
Всього за модуль 3		30	4	6	18
Разом за курс		90	16	14	56

Тематика практичних занять.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності

1. Юридична природа права інтелектуальної власності та становлення права інтелектуальної власності в Україні
2. Джерела права інтелектуальної власності України
3. Поняття права інтелектуальної власності
4. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності
5. Об'єкти права інтелектуальної власності та їх класифікація
6. Суб'єкти права інтелектуальної власності та їх класифікація
7. Зміст права інтелектуальної власності

Тема 2. Система правової охорони та захисту результатів інтелектуальної власності в Україні

1. Гносеологічні аспекти становлення та розвитку системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні
2. Державна система охорони та захисту інтелектуальної власності в Україні.

Тема 3. Авторське право і суміжні права

1. Поняття, основні задачі, функції, принципи та джерела авторського права і суміжних прав
2. Правова охорона авторського права і суміжних прав

3. Суб'єкти і об'єкти авторського права, їх характеристика
4. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір
5. Суміжні права, їх зміст щодо певних об'єктів та строк дії

Тема 4. Патентне право

1. Патентне право: поняття, предмет, принципи, джерела
2. Об'єкти патентного права.
3. Суб'єкти патентного права.
4. Зміст правовідносин у сфері патентного права
5. Правова охорона службових і секретних об'єктів патентного права
6. Захист прав авторів і патентовласників
7. Особливості конфіденційної (нерозкритої) інформації та заходи щодо її збереження

Тема 5. Право інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг .

1. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.
2. Право інтелектуальної власності на торговельні марки.
3. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення

Тема 6. Інститут прав на інші об'єкти права інтелектуальної власності.

1. Правова охорона наукових відкриттів.
2. Права на раціоналізаторські пропозиції.
3. Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин.
4. Права на топографії інтегральних мікросхем.
5. Комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності .

Тема 7. Договори у сфері інтелектуальної власності

1. Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності
2. . Правові засади укладання окремих видів договорів у сфері інтелектуальної власності
3. Захист прав інтелектуальної власності відповідно до вимог міжнародних норм та правил

Тема 8. Економіко-правові засади інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС

1. Інтелектуальна власність — складова інтелектуального капіталу за економічним змістом
2. Оцінка вартості інтелектуальної власності та механізм формування цін
3. Інтелектуальна власність в системі бухгалтерського обліку та документальне її оформлення
4. Механізм комерціалізації і інтелектуальної власності
5. Оподаткування операцій з нематеріальними активами.
6. Право інтелектуальної власності у країнах ЄС.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Право інтелектуальної власності. Методичні рекомендації для студентів спеціальності - 08 Право, за освітнім рівнем – 081 право. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. 36 с.
2. Право інтелектуальної власності. Робоча програма для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
3. Право інтелектуальної власності. Методичні рекомендації до семінарських занять для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
4. Право інтелектуальної власності. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.

Основна

1. Конституція України: Офіційне видання. – К.: Право, 1996.
2. Кодекси України:
Цивільний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Кондор, 2004.
Господарський кодекс України: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, № 1 /

2004.

Кримінальний кодекс України: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, №11/2004.

Кодекс України про адміністративні правопорушення: Офіційне видання “Кодекси України”. – К.: Форум, № 1 / 2005.

3. Багриновский К.А. Научно-технический сектор экономики России: состояние и особенности развития / Багриновский К.А, Бендиков М.А., Фролов И.Э. – М.: ЦЭМИ РАН, 2005. – 120 с.

4. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал / [Пер. с англ.] – под ред. Л.Н. Ковалик. – СПб.: Питер, 2016. – 288 с.

5. Дроб’язко В.С., Право інтелектуальної власності: [навч. посіб.] / [В.С. Дроб’язко, Р.В. Дроб’язко]. – К.: Юрінком Інтер, 2019. – 512 с.

6. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2018. – 88 с.

7. Зинов В.Г. Менеджмент инноваций: кадровое обеспечение / В.Г. Зинов. – М.: Дело, 2015. – 496 с.

8. Зинов В.Г. Управление интеллектуальной собственностью: [учеб. пособ.] – М.: Дело, 2017. – 512 с.

9. Кельчевская Н.Р., Павлов М.Е. Сущность интеллектуального капитала / Н.Р. Кельчевская, М.Е. Павлов / Сб.: Труды Всероссийского симпозиума по экономической теории. – Екатеринбург: Институт экономики УрОРАН, 2019. – С.203-205.

10. Менеджмент та маркетинг інновацій: [монограф.] / За ред. С.М. Ульященко. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2018. – 616 с.

Допоміжна

1. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права: [навч. посіб.] / С.В. Бондаренко. – К.: Ін-т. інт. власн. і права, 2019. – 260 с.

2. Бутнік – Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності / О. Б. Бутнік-Сіверський. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2015. – 296 с.

3. Демченко Т.С. Охорона товарних знаків (порівняльн-правовий аналіз): [монограф.] / Т.С. Демченко. – Ін-т. держави і права ім. М. В. Корецького НАН України, 2018. – 184 с.

4. Жаров В. О. Захист права інтелектуальної власності в Україні: [навч. посіб.] / В.О. Жаров. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2015. – 88 с.

5. Кожарская И.Ю. Патентное право / И.Ю. Кожарская, Б.Г. Прахов. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2019. – 140 с.

6. Крайнев П. П. Интеллектуальная экономика: управление промышленной собственностью: [монограф.] / П.П. Крайнев. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2017. – 448 с.

7. Крайнев П.П. Патентування винаходів в Україні: [монограф.] / Крайнев П.П., Роботягова Л.І., Дятлик І.І. – К.: Видавничий Дім “ІнЮре”, 2019. – 340 с.

8. Мендрул А.Г. Оценка стоимости нематериальных активов / А.Г. Мендрул, В.С. Карцев. – К.: ООО “Полиграф-Информ”, 2018. – 264 с.

9. Цибульов П. М. Популярно про інтелектуальну власність / П.М. Цибульов, В.П. Чеботарьов. – К.: ТОВ “Альфа – ППК”, 2015. – 56 с.

10. Тофило А.В. Экспертиза объектов интеллектуальной собственности: заявки на изобретения и полезные модели / А.В. Тофило. – К.: Інст. інт. власн. і права, 2017. – 176 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://op.espacenet.com/> або з сайту ЄПІВ: <http://www.european-patent-office.org> ESP@CENET – Електронно-цифрова бібліотека Європейського патентного відомства ESP@CENET

2. <http://www1.ipdl.jpo.g-o.jp/PA1> /cg-i-bin/PA1 IN1T або з сайту відомства: <http://www.jpo.go.jp> – Searching 1PDL: розділи Searching PAJ (англомовні реферати), Patent

Database (повні описи, нумераційний пошук) Concordance (відповідність між номерами різних публікацій одного винаходу), FI/F-term search (застосування японських пошукових класифікацій) – Електронно-цифрова бібліотека Патентного відомства Японії

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дефайнів та перекладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці проєктної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	8	6	до 45
Індивідуальне завдання (презентації)	8		до 8
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проект ¹	8	1	до 8
Підсумкова контрольна робота	1	14	до 14
Усього			до 75
Залік:			до 25
Разом:			до 100

---

¹ Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.